

**JOUSTAVA PERUSOPETUS (JOPO) PERUSKOULUSSA
-mahdollisuus vähentää nuorten syrjäytymistä**

SIVONEN MAURI

Kehittämishankeraportti

Syyskuu 2006

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä Sivonen, Mauri	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 30	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi Joustava perusopetus (JOPO)peruskoulussa -mahdollisuus vähentää nuorten syrjäytymistä		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu		
Työn ohjaaja(t) Vänskä, Kirsti		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä Opetusministeriö myönsi vuoden 2006 alussa määrärahaa <i>koulupudokkaiden aktivointiin</i> tähtäävän toiminnan kehittämiseen perusopetuksessa ja toisen asteen nivelvaiheessa vuosille 2006–2008. Hankkeen tavoitteena on tukea nuoria, jotka ovat vaarassa jäädä ilman peruskoulun päättötodistusta ja ehkäistä ongelmia puuttamalla niihin varhaisessa vaiheessa. Hankkeen tarkoituksena on myös kehittää perusopetuksen toimintatapoja ja opetusmenetelmiä niin, että ne vastaavat nykyistä paremmin nuorten yksilöllisiin tarpeisiin. Vuonna 2005 aloitettiin Kontiolahden kunnassa hankkeen toiminnan aloittamiseksi valmistelut ja Jopo-luokka perustettiin palvelemaan sekä Kuuselan koulun että Kontiolahden yläkoulun tarpeisiin. Jopo-luokan toiminta aloitettiin virallisesti 1.8.2006. Toiminta on alkanut erinomaisesti ja kaikki oppilaat sekä vanhemmat ovat sitoutuneet koulumme toimintaan hyvin. Myös toimintamme uutena kouluna on saanut positiivista palautetta ja kiinnostusta on lisännyt peruskoulun jälkeinen lisäluokkatoimintamme.		
Avainsanat (asiasanat) joustava perusopetus, syrjäytyminen, peruskoulu, nuoret, hanke, moniammatillinen yhteistyö		
Muut tiedot -		

Author Mauri Sivonen	Type of Publication Development project report	
	Pages 30	Language Fin
	Confidential ☐ Until	
Title Flexible studies in comprehensive school (JOPO) - one possible to reduce the young person`s social exclusion		
Degree Programme Teacher education collage		
Tutor(s) Vänskä Kirsti		
Assigned by		
Abstract In the beginning of this year 2006 minister of education granted money to activate dropouts young people developing in the compherensive school their studies and also when they continue their studies in second school level in year 2006-2008. The aim of project is to support young people who is in danger to remain without of graduation certificate and prevent problems to interfere in the yearly years. The aim is also to develop comprehensive school`s course of action and teaching methods interfering problems better young people`s individual needs. At the ending of 2006 in Kontiolahti was started project preparation and Jopo class was founded to serve both school, Kuusela and upper form school in Kontiolahti. JO-PO- class was started in official 1.8.2006. Our school has started excellent and student has been committed in a new school well and parents as well. Also our new school has reached a positive feedback and our system has also after compherensive school extraclass, which has interested many students.		
Keywords flexible comprehensive school, social exclusion, young people, mutli-professional co-operation		
Miscellaneous Report instructions for the visits		

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 SYRJÄYTYMINEN	6
<u>2.1</u> Nuorten syrjäytyminen	6
<u>2.2</u> Koulutuksesta syrjäytyminen.....	8
<u>2.3</u> Perusopetuksen tehtävä	11
<u>2.4</u> Peruskoulu ja syrjäytyminen.....	14
3 JOPO-HANKE KONTIOLAHDEN KUNNASSA	16
<u>3.1</u> JOPO-hankkeen valmistelut.....	18
<u>3.2</u> JOPO-hankkeen tavoitteet	21
4 POHDINTA	25
LÄHTEET	28
LIITTEET	29
<u>Liite 1.</u> Mikä on JOPO –luokka?	29

1 Johdanto

Opetusministeriö myönsi tammikuun alussa 2006 määrärahaa *koulupudokkaiden aktivointiin* tähtäävän toiminnan kehittämiseen perusopetuksessa ja toisen asteen nivelvaiheessa vuosille 2006–2008. Hankkeen tavoitteena on tukea nuoria, jotka ovat vaarassa jäädä ilman peruskoulun päättötodistusta ja ehkäistä ongelmia puuttamalla niihin varhaisessa vaiheessa. Hankkeen tarkoituksena on myös kehittää perusopetuksen toimintatapoja ja opetusmenetelmiä niin, että ne vastaavat nykyistä paremmin nuorten yksilöllisiin tarpeisiin. (Opetusministeriö, 2006.)

Tarkoituksena on kehittää ja laajentaa sellaisia toimintamuotoja, joilla voidaan ehkäistä peruskoulun keskeyttämistä ja päättötodistusta vaille jäämistä. Samalla pyritään varmistamaan jatko-opiskelupaikka toisen asteen koulutuksessa. Opetus järjestetään noin 10 oppilaan joustavan perusopetuksen (JOPO)-ryhmässä. Kouluissa toiminnasta vastaa tiimi, johon kuuluu opettajan lisäksi nuorisotyöntekijä/sosiaalityöntekijä tai vastaava. Opetus toteutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Hankkeessa kehitetään perusopetuksen yläluokilla oleville nuorille oppilaan yksilöllisistä elämäntilanteista lähteviä opetusjärjestelyjä, toiminnallisia ja työpainotteisia opetus- ja työmuotoja sekä kohdennettuja tuki- ja neuvontapalveluja sekä nuoren ja perheen kanssa tehtävää työtä. Toimintaan voi osallistua myös lisäopetuksen oppilaita, jolloin tavoitteena on tukea opiskelunvalmiuksien vahvistamista ja jatko-opintoihin suuntautumista. (Opetusministeriö, 2006.)

Hankkeeseen osallistuu vuonna 2006 yhteensä 27 kuntaa, joiden toiminnan piirissä on 28 perusopetuksen 7-

10. luokkien oppilaista koostuvaa joustavaa perusopetuksen ryhmää. Yhteensä hankkeessa on vuonna 2006 mukana noin 300 oppilasta. JOPO-ryhmien toiminta alkaa hankekuntien peruskouluissa 1.8.2006, mutta valmistelevat toimet on aloitettu jo vuoden 2006 alusta. (Opetusministeriö, 2006.)

Hankekuntien rehtoreille, opettajille ja nuorisotyön/sosiaalitoimen työntekijöille järjestetään valtakunnallista ja alueellista täydennyskoulutusta, jonka tarkoituksena on tukea hankkeen käynnistymistä, suunnittelua, käytännön toteutusta ja vakiinnuttamista. Koulutus on alkanut helmikuussa ja se jatkuu koko vuoden ajan.

2 Syrjäytyminen

2. 1 Nuorten syrjäytyminen

Mitä syrjäytymisellä tarkoitetaan? ja miksi nuoret syrjäytyvät? Laineen mukaan (2000, 186-190) kulttuuriset koordinaatit määrittävät nuorten elämäntapaa. Nuorilla on enemmän rahaa kuin aiemmin ja nuorista on tullut tärkeä kuluttajaryhmä ja näin ollen elintason kohoaminen on lisännyt nuorten mahdollisuuksia kuluttamiseen. Myös medioiden ja kulttuuriteollisuuden tuotteista on tullut nuorten arkipäivää. Esim. populaarikulttuurin ääni-, teksti- ja kuvamaailmoihin ja tästä johtuen nuoret viettävät aikaansa television, radion, musiikkialan tuotteiden, lehtien, elokuvien, videoiden sekä tietokonepelien kanssa. Mediat ovat Laineen mukaan keskeistä kansainvälistymisen ja globalisoitumisen kannalta. Matkustaminen ja liikkuminen paikasta toiseen ovat lisänneet nuorten kontakteja ja kokemuksia muista maista ja kulttuureista. (Linnakangas, R. & Suikkanen, A. 2005, 25-26.)

Laine (2000, 186-190) kuvaa myös urbanisoitumisen ja kaupungistumisen merkinneen elinympäristön muuttamista. Suurin osa nykynuorista on syntynyt ja asuvat kaupungissa. Lisäksi uusperheet ja yksinhuoltajaperheet ovat monimuotoistaneet perhekäsitystä. Myös koulutus on muuttunut itsestään selvyydeksi ja koulutukseen käytetään enemmän aikaa. Tämä on lisännyt vertaisryhmien eli muiden nuorten vaikutuksen kasvua sosialisatiossa. (Linnakangas, R. & Suikkanen, A. 2005, 25-26.)

Monet muutokset ovat lisänneet epävarmuustekijöitä niin aikuisten kuin nuortenkin elämässä. Riski jäädä syrjään työelämästä koskee erityisen niitä, jolla ei ole ammatillista koulutusta. Ilman työtodistusta ei pärjää työmarkkinoilla. Tutkinto ei silti takaa työtä. Kielten, matematiikan ja äidinkielen oppiminen on tärkeää, jotta nuori selviytyisi peruskoulun jälkeen. Nuorten on aiempaa vaikeampaa vastata moniin odotuksiin, joita aikuisuuteen on perinteisesti liitetty. (Linnakangas, R. & Suikkanen, A. 2005, 25-26.)

Kulutus-, koulutus-, harrastus- ja matkustamismahdollisuudet ovat edellä mainitusti monipuolistuneet. Sosiaalinen kontakti tapahtuu median ja tietoverkkojen avulla samalla saadaan tietoa asioista. Linnakangas, R. & Suikkanen, A. (2005,26) mukaan yksilön itsensä toteuttaminen mahdollisuudet ovat suuremmat kuin koskaan aiemmin ja samalla sosiaaliset riskit ovat kasvaneet. Myös muuttoliike kasvukeskuksiin ja perinteisten lähiyhteisöjen purkautuminen ovat hajottaneet perheitä ja sukua. Tämä on heikentänyt osaltansa vastuunkantoa lasten ja nuorten kasvatuksesta. (Linnakangas, R.& Suikkanen, A. 2005, 25-26.)

Mikko Takala(1992,38) erottaa väitöskirjassaan syrjäytymisestä seuraavia vaiheita.

1. vaikeudet kotona, koulussa tai sosiaalisessa toimintaympäristössä
2. koulun keskeyttäminen tai alisuoriutuminen(kouluallergia)
3. huono työmarkkina-asema
4. täydellinen syrjäytyminen(työn vieroksunta, toimeentulo sosiaaliavustuksilla, alkoholisoituminen, kriminalisoituminen)
5. laitostuminen tai eristäytyminen yhteiskunnasta (Linna-kangas, R.& Suikkanen, A. 2005, 28.)

2.2 Koulutuksesta syrjäytyminen

Peruskoulun jälkeen syrjäytyminen on ollut yhteiskuntamme uusia ilmiöitä. Nuorilla ei ollut motivaatiota hakeutua ammatilliseen koulutukseen tai keskeyttäminen toisen asteen koulutuksessa on yhä yleisempää. Peruskoulu on suoritettu heikoilla arvosanoilla tai elämä yleensä on ollut vaikeampaa mm. vanhempien tuen puuttuessa. Lisäksi oppimisvaikeudet ovat lisääntyneet viime vuosina.

Keväällä 2005 toisen asteen yhteishaussa hakematta jättäneitä perusopetuksen päättäneitä oli yhteishakurekisterin mukaan noin 1400 ja lisäopetuksen suorittaneita noin 200 eli yhteensä 1600 nuorta. Noin 2,5 % perusopetuksen päättäneistä ja 14 % lisäopetuksen suorittaneista jätti hakematta yhteishaussa. (Opetusministeriö, 2006.)

T. Niittymäen (2005) Opetushallitukselle tekemän selvityksen mukaan kevään 2005 yhteishaussa jättäneistä suurin osa ei ollut jättäytymättä tarkoituksellisesti koulutuksen ulkopuolelle. Osa oli hakenut sellaiseen koulutukseen, joka ei kuulu yhteishaun piiriin ja osalla oli aikomus jatkaa opintojaan lisäopetuksessa. Yksi keskeinen hakemattomuuden syy oli kuitenkin se, että oppilas ei tienynyt minne hakeutuisi. Suhteellisesti eniten hakematta jätettiin Uudellamaalla, vähiten Pohjois-Karjalassa. Vuonna 2004 300 nuorta jäi ilman peruskoulun päättötodistusta ja samana vuonna 1300 nuorta jätti hakematta peruskoulun jälkeen koulutukseen sekä lisäksi 5700 nuorta keskeytti ammatillisen toisen asteen opinnot ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. (Niittymäki, 2005.)

Vuonna 2003 välittömästi koulutukseen sijoittuneita ammatillisessa koulutuksessa aloittaneita oli 37 % (22 500) ja lukiokoulutuksessa aloittaneita 55 % (33 500). Suhde on säilynyt jo vuosia vakaana. Perusopetuksen lisäopetuksessa aloittaneiden määrä on sitä vastoin ollut jo pitkään laskeva. Vuonna 2003 lisäopetuksessa aloitti 2,4 % (1400) perusopetuksen päättäneistä ja vuonna 2004 aloittaneita oli 2,7 % (1600). (Niittymäki, 2005.)

Lähes 3400 eli 5,5 % perusopetuksen päättäneistä jäi muistiossa tilastoidun koulutuksen ulkopuolelle. Osa heistä sijoittui kuitenkin muuhun kuin tutkintoon johtavaan koulutukseen esim. talouskouluopetukseen, vammaisten valmentavaan ja kuntouttavaan opetukseen ja ohjaukseen, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen, työpajatoimintaan tai vapaan sivistystyön oppilaitoksiin. Jatkokoulutuksen ulkopuolelle jääneiden lukumäärä on laskenut. Vuonna 2000 jakokoulutuksen ul-

kopuolelle jääneitä oli 7 % ja vuoden 2006 tavoite on 5 %. (Niittymäki, 2005.)

Lukiokoulutuksen keskeyttää vuosittain noin 4 % opiskelijoista. Keskeyttäneistä kuitenkin noin puolet jatkaa opintojaan muussa koulutuksessa, useimmiten toisen asteen koulutuksessa. Verrattuna muihin koulutusmuotoihin keskeyttämisaste lukiokoulutuksessa on suhteellisen pieni. Vuosittain 4000 opiskelijaa keskeyttää lukio-opintonsa ja näistä noin 2000 ei välittömästi jatka opintojaan missään muussakaan koulutuksessa. Suurimmat keskeyttämisen syyt liittyvät huonoon lähtötasoon opintoja aloitettaessa, puutteelliseen opiskelumotivaatioon ja alhaiseen opintomenestykseen. Suurinta lukiokoulutuksen keskeyttäminen oli opiskelijamäärään suhteutettuna Keski-Suomessa (5,5 %) ja vähäisintä Keski-Pohjanmaalla (2,5 %)(Niittymäki, 2005.)

Ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen on vähentynyt tasaisesti, joskin se on edelleen suurempaa kuin muilla koulutussektoreilla. Vuonna 2003 opetushallinnon alaisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista lähes 11,5 % (noin 13 100) keskeytti kokonaan ammatilliset opintonsa. Osa siirtyi kuitenkin opiskelemaan muille koulutussektoreille, jolloin koulutusjärjestelmästä pois siirtyneitä oli noin 10 % (11 600). Opintoaloittain keskeyttäminen on prosentuaalisesti pienintä sähkö- ja automaatiotekniikassa (6,5 %) ja suurimmat keskeyttämisluvut olivat tieto- ja tietoliikennetekniikassa (24,8 %), kalataloudessa (21,6 %), maatilataloudessa (19,8 %) sekä puutarhataloudessa (18,5 %). Suurin ammatillisen koulutuksen keskeyttämisaste oli Uudellamaalla (15,2 %) ja pienin Etelä-Pohjanmaalla (7,6 %).(Niittymäki, 2005.)

Ammatillisen koulutuksen keskeyttäminen on suurinta opintojen alkuvaiheissa. Koulutus keskeytetään useimmin seuraavista syistä:

- epäonnistunut koulutusvalinta (erityisesti suoraan perusopetuksesta tulleilta; opintojaan keskeyttävät myös sellaiset opiskelijat, jotka ovat päässeet ensimmäiselle sijalle asettamaansa koulutukseen)
- oppimis- ja opiskeluvaikeudet ja/ tai opiskeluun liittyvät motivaatio-ongelmat
- henkilökohtaiset syyt (vaikea elämäntilanne, terveydelliset syyt)
- taloudelliset syyt (opintotuen vähäisyys, toimeentulon niukkuus)
- siirtyminen työelämään (usein seurausta edellisestä) (Niittymäki, 2005.)

2.3 Perusopetuksen tehtävä

Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Perusopetuksen on annettava mahdollisuus monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada valmiudet jatko-opintoihin ja osallistuvana kansalaisena kehittää demokraattista yhteiskuntaa. Perusopetuksen on myös tuettava jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Ta-

voitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen. Yhteiskunnan jatkuvuuden varmistamiseksi ja tulevaisuuden rakentamiseksi perusopetuksen tehtävänä on siirtää kulttuuriperintöä sukupolvelta toiselle, kartuttaa tarvittavaa tietoa ja osaamista sekä lisätä tietoisuutta yhteiskunnan perustana olevista arvoista ja toimintatavoista. Sen tehtävänä on myös kehittää kykyä arvioida asioita kriittisesti, luoda uutta kulttuuria sekä uudistaa ajattelu- ja toimintatapoja. Vuosiluokat 8–9 muodostavat perusopetuksen päättövaiheen, jonka tehtävänä on myös ohjata oppilasta jatko-opintoihin ja kehittää valmiuksia toimia yhteiskunnassa ja työelämässä.

Opetussuunnitelman perusteet on laadittu perustuen oppimiskäsitykseen, jossa oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi tietojen ja taitojen rakennusprosessiksi, jonka kautta syntyy kulttuurinen osallisuus. Oppiminen tapahtuu tavoitteellisena opiskeluna erilaisissa tilanteissa itsenäisesti, opettajan ohjauksessa sekä vuorovaikutuksessa opettajan ja vertaisryhmän kanssa. Opittavana on uuden tiedon ja uusien taitojen lisäksi oppimis- ja työskentelytavat, jotka ovat elinikäisen oppimisen välineitä. Oppiminen on seurausta oppilaan aktiivisesta ja tavoitteellisesta toiminnasta, jossa hän aiempien tietorakenteidensa pohjalta käsittelee ja tulkitsee opittavaa ainesta. Vaikka oppimisen yleiset periaatteet ovat kaikilla samat, oppiminen riippuu oppijan aiemmin rakentuneesta tiedosta, motivaatiosta sekä oppimis- ja työskentelytavoista. Yksilöllistä oppimista tukee vastavuorosisessa yhteistyössä tapahtuva oppiminen. Oppiminen on kaikissa muodoissa aktiivinen ja päämääräsuuntautunut, itsenäistä tai yhteistä ongelmanratkaisua sisältävä prosessi. Oppiminen on tilannesidonnaista, joten oppimisympäristön monipuolisuuteen on kiinnitettävä erityistä

huomiota. Opittaessa avautuu uusia mahdollisuuksia ymmärtää kulttuuria ja kulttuurin sisältämiä merkityksiä sekä osallistua yhteiskunnan toimintaan.

Koulun toimintakulttuuri vaikuttaa merkittävästi koulun kasvatukseen ja opetukseen ja sitä kautta oppimiseen. Tavoitteena on, että koulun kaikki käytännöt rakennetaan johdonmukaisesti tukemaan kasvatus- ja opetustyölle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Erilaisia kodin ja koulun vuoropuhelua tukevia yhteistyömuotoja tulee kehittää koko perusopetuksen ajan ja erityisesti siirryttäessä kouluasteelta toiselle tai muissa siirtymävaiheissa. Yhteistyö tulee järjestää siten, että oppilashuollon ja moniammatillisen yhteistyöverkoston avulla oppilaan koulunkäyntiä ja hyvinvointia voidaan tukea. Perusopetuksen päättövaiheessa huoltajille tulee antaa tietoa ja tarvittaessa mahdollisuus keskustella oppilaan jatkokoulutukseen liittyvistä kysymyksistä ja mahdollisista ongelmista oppilaanohjaajan ja oppilashuollon eri asiantuntijoiden kanssa.

Tukiopetus on eriyttämisen muoto, jolle ovat ominaisia yksilölliset tehtävät, yksilöllinen ajankäyttö ja ohjaus. Tukiopetus tulee aloittaa heti, kun oppimisvaikeudet on havaittu, jotta oppilas ei jäisi pysyvästi jälkeen opinnoissaan. Ennen kuin oppilaan menestyminen oppiaineessa tai aineryhmässä arvioidaan heikoksi, hänellä tulee olla mahdollisuus osallistua tukiopetukseen. Tukiopetusta tulee järjestää niin usein ja niin laajasti kuin oppilaan koulumenestyksen kannalta on tarkoituksenmukaista. Tukiopetusta annetaan joko oppilaan työjärjestyksen mukaisten oppituntien aikana tai niiden ulkopuolella.

2.4 Peruskoulu ja syrjäytyminen

Peruskouluissa on kasvanut huoli oppilaan hyvinvoinnista. Varsinkin yläasteilla on yleisesti kokemuksena se, että luokissa on yhä enemmän normaaliopetukseen vaikeasti sopeutuvia oppilaita. Koulun arjessa on näkyvissä oppilaiden vaikeuksien lisääntyminen ja erityistä tukea tarvitsevien joukko on lisääntynyt. Jo ala-asteella oppilaalla voi olla haluttomuutta opiskella, mikä saattaa liittyä oppimisvaikeuksista. Opetuksesta jälkeen jääminen, erilaiset oppimiseen liittyvä ongelmat, kirjoitus- ja lukihäiriöt voivat johtua esim. heikoista kognitiivisista perusvalmiuksista, jotka ovat jääneet selvittämättä. Osa nuorista reagoi ongelmiinsa koulupinnauksilla, epäsosiaalisella toiminnalla tai muulla häiriökäyttäytymisellä. Opettajat ja vanhemmat eivät löydä keinoja puuttua asiaan ongelmien kasvaessa. Vanhemmat voivat olla kouluvastaisia, eikä perheissä arvosteta koulunkäyntiä. Siksi tulisi tukea koulun ilmapiiriä ja kehittää opetusmenetelmiä, kouluyhteisön toimivuutta sekä tukea koulun ulkopuolista tukitoimia.

Nuoret tarvitsevat tukitoimia. Monta kertaa on alisuoriutumisesta ja ongelmien kasautumisesta tai koulumotivaation katoamisesta syystä tai toisesta. Nuorilla voi olla sosiaalisia ja myös psyykkisiä ongelmia. Lisäksi nuorilla voi olla puutteelliset elämänhallintataidot sekä keskittymisongelmia. Kunnat elävät vähäisten resurssien takia on erityisryhmien perustaminen vaikeaa ja puhuttamattakaan koulukuraattorin palvelut voivat olla vähäistä tai niitä ei ole ollenkaan.

Perusopetuksen laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti (Perusopetuslaki 21.8.1998/628, 2§ ja 3§)

Erityisopetuksen osalta sanotaan, että oppilaalla, jolla on lieviä oppimis- tai sopeutumisvaikeuksia, on oikeus saada erityisopetusta muun opetuksen ohessa. (Perusopetuslaki 21.8.1998/628, 17§ .) Jos oppilaalle ei vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen tai tunne-elämän häiriön taikka muun niihin verrattavan syyn vuoksi voida antaa opetusta muuten, tulee oppilas ottaa tai siirtää erityisopetukseen. Erityisopetus järjestetään mahdollisuuksien mukaan muun opetuksen yhteydessä taikka muutoin erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa. Tässä momentissa tarkoitetun oppilaan opetuksessa voidaan poiketa 11 §:stä sen mukaan kuin 14 §:n nojalla säädetään tai määrätään. Oppilaalle tulee laatia henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma(HOJKS).

Erityisoppilaan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään, jos oppilaalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot. Lisäksi, jos perusopetuksen oppimäärän suorittaminen olisi oppilaalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioiden ottaen joltakin osin kohtuutonta ja se on perusteltua

oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. (Perusopetuslaki 21.8.1998/628,17§.)

3 JOPO-hanke Kontiolahden kunnassa

Hankkeen toiminta-ajatuksena on tukea oppilasta niin, että hänessä syntyy kyky, usko ja halu selviytyä elämässä sekä säilyttää koko iän kestävä kiinnostus uuden oppimiseen. Tarkoituksena on turvata nuoren koulunkäynti- ja opiskelumahdollisuus erilaisuudesta ja oppimisen esteistä huolimatta. Jokaisella on mahdollisuus suorittaa peruskoulun oppimäärä ja hankkia jatko-opintokelpoisuus. Oppilas suorittaa tavallisen 9-vuotisen peruskoulun tai poikkeuksellisesti lääkärin suosituksesta 11-vuotisen pidennetyn oppioikeuden oppimäärän. Jokaiselle peruskoulunsa päättävälle nuorelle etsitään jatkokoulutuspaikka ja tuetaan opiskelemaan siirtymistä paikan vastaanottamisesta opiskelun vakiintumiseen saakka joulukuun loppuun saakka yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Kuuselan koulu on Kontiolahden kunnan luokkamutoista erityisopetusta antava peruskoulu. Koululla on yli 30-vuotinen historia ja kokemus erityisopetuksen järjestämisestä. Koulussa opiskelee 77 oppilasta esi-9 luokilla, myös maahan muuttaneita erityisnuoria. Yläkouluikäisiä on 36 % Kuuselan koulun oppilaista. Yksilöllistettyjen opetuksen järjestämistä koskevien suunnitelmien mukaan erityisluokissa tai integroituina opiskelevien oppilaiden määrä on viime vuosina pystytellyt noin 7-8 % tasolla kunnan peruskoululaisista. Vuodesta 1993 saakka jo-

kaiselle peruskoulunsa päättäneelle on hankittu jatkokoulutuspaikka peruskouluopintojen jälkeen.

Kontiolahden koulu on nykyisin (v.2005) noin 570 oppilaan yläkoulu Kontiolahden kuntakeskuksessa. Syksyllä 2006 oppilaita on yläkoulussa noin 600. Hyvin toimiva oppilashuolto on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria. Koulukeskuksessa on meneillään saneeraus, joka jatkuu seuraavat 5-6 vuotta. Opettajia koulussamme tulee toimimaan liki 70, joista n.15 on yhteisiä jonkin toisen oppilaitoksen (useimmiten lukion) kanssa. Muuta henkilökuntaa, kuten kansliahenkilökunta, kouluavustajat, kuraattori ja vahtimestari, on noin 10 henkilöä. Koulukuljetusten vuoksi oppitunnit ovat pääsääntöisesti kello 9 -15. Perusopetusryhmien lisäksi koulussamme toimii pien- ja maahanmuuttajaryhmiä.(Kuuselan koulu, 2005-2006.)

Aihekokonaisuuksista painotetaan kulttuuri-identiteettiä ja kansainvälisyyttä sekä ihmisenä kasvamista ja vastuuta ympäristöstä. Nämä tulevat näkymään sekä erillisinä teemapäivinä että jokapäiväisessä työskentelyssä. Eriytyisesti ihmisenä kasvaminen - aihekokonaisuuden menestyksellinen toteuttaminen edellyttää monipuolista yhteistyötä kotien kanssa. Kontiolahden koulun toimintakulttuurin tarkoituksena on turvata oppilaille turvallinen ja laadukas opintie, jossa jokainen oppilas huomioidaan yksilöllisesti. Koulussa toimii myös vanhempainyhdistys, jonka tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen yhteistyössä kotien ja sidosryhmien kanssa niin, että koulunsa päättävällä nuorella on terve itsetunto elämää varten.

Työelämään tutustuminen on tärkeä yhteistyön muoto koulun ulkopuolelle. Työelämään tutustumisen (TET)

jaksoja järjestetään oppilaan koulutus- ja ammatinvalinnan tukemiseksi sekä työn arvostuksen lisäämiseksi. Näiden jaksoiden aikana oppilaalla on mahdollisuus hankkia omakohtaisia kokemuksia työelämästä ja ammattielämästä aidossa työympäristössä. Työ- ja elinkeinoelämän sekä koulun välisen yhteistyön tavoitteena on, että oppilas hankkii tietoa ammattialoista, ammattielämästä ja työelämästä sekä saa virikkeitä yrittäjyydestä. Tämän yhteistyön keskeisen osan muodostavat työelämän edustajien vierailut luokkatunneilla, työpaikkakäynnit, projekti-työt, eri alojen tiedotusmateriaalien käyttö ja työelämään tutustuminen. Työelämään tutustumista kehitetään huomioimalla koulutuksessa ja elinkeinoelämässä tapahtuvat muutokset. Integrointi muihin oppiaineisiin ja yhteistyö eri aineiden opettajien kanssa on tutustumista laajentava ja rikastuttava tekijä. Yhteistyötä voidaan tehdä valmistauduttaessa tutustumisjaksoon, sen aikana sekä sen jälkeisessä raportoinnissa. Työelämään tutustumisen yhteydessä oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus arvioida hankkimiaan tietoja ja kokemuksia. (Kontiolahden kunta, opetussuunnitelma.)

3.1 JOPO-hankkeen valmistelut

Kontiolahden kunta aloitti vaadittavat toimenpiteet koulupudokkaiden ennaltaehkäisyyn ja aktivointiin perustamalla pienryhmäluokan. Pienryhmäluokka on ESY-luokka, jonka toiminta alkaa joulukuussa 2005. Tavoitteena on tukea nuoria, jotka ovat vaarassa jäädä ilman peruskoulun päättötodistusta. Ryhmä aloittaa toimintansa uusissa tiloissa Kontioniemen alueella entisen Kontiolahden sai-

raalan tiloissa. Luokan nimeksi tulee Kontiolinnan luokka ja sitä hallinnoi Kuuselan koulu. Tällä hetkellä pienryhmään on tulossa kaksi oppilasta ja alakoulusta on tulossa erityistukea tarvitsevia oppilaita yläkouluun seuraavan vuoden aikana, joten erityistuen tarve on Kontiolahden kunnassa suuri. Lisäksi maahanmuuttajaryhmistä (mamu) on mahdollisesti siirtymässä oppilaita ESY-luokan toiminnan piiriin. Opettaja vastaa opetuksen kokonaisuudesta ja nuorisotyöntekijä tai vastaava lähinnä pienryhmän oppilaiden tukitoiminnasta ja perhetyöstä. Ajatus Kuuselan ja Kontiolahden koulun ”välille” perustettavasta uudesta opetusmuodosta on kytenyt kouluissa ja oppilashuoltoryhmissä jo pitemmän aikaa. Valmiudet toiminnan käynnistämiseksi ovat jo kunnassa olemassa ja erityisesti polttava tarve vaatii toimenpiteitä.

Itä-Suomen lääninhallitus on viime vuosina myöntänyt useita lupia ammatillisten perhekotien perustamiseen Kontiolahden kunnan alueelle. Näihin perhekoteihin on sijoittunut peruskouluikäisiä nuoria ja suurin osa heistä tarvitsee opiskelun erityistä tukea. Lisäksi kunnan alueella on lukuisia Pelastakaa Lapset r.y:n tai yksityisiä sijoituskoteja. Kuuselan koulun oppilaista 10 % käy koulua perhe- tai sijoituskodeista käsin. Näiden oppilaiden taustat ovat usein hankalia ja vaativat koululta sopeuttamista ja erityisiä toimia opiskelun onnistumiseksi. Monet heistä ovat syrjäytymisriskin alaisia nuoria. Erityisopetuksen toiminnan lähtökohtana on myönteinen ihmiskäsitys, johon sisältyy erilaisuuden hyväksyminen ja kunnioittaminen. Oppilas voi opiskella sellaisen henkilökohtaisen opetussuunnitelman turvin, jossa otetaan huomioon kehityserot ja yksilölliset oppimisedellytykset. Tavoitteena on tukea lapsen ja nuoren kasvua ja opiskelua niin, että hän kehittyisi itsetunnon ja terveen ja tasapainoisen

yksilöksi. Tavoitteena on huomioida oppilas kokonaisvaltaisena ihmisenä ja toteuttaa erityisopetuksessa oppilaan kuntoutusta erilaisilla menetelmillä yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön kanssa. Myös tarvittavat apuvälineet ja kuntoutusmateriaalit tukevat annettavaa opetusta. Erityisopetuksella voidaan ylittää lapsen oppimisen esteitä ja saada aikaan sellaista sosioemotionaalista kasvua ja motorista kehitystä, että oppilaan kyky selviytyä elämässä paranee.

Kontiolahden kunnalla on vuodesta 1992 lähtien ollut Pohjois-Karjalan lääninhallituksen kanssa tehty 30, myöhemmin 35 pakolaisen vastaanottosopimus. Kotouttamislaki, joka on tullut voimaan 1.5.1999, velvoittaa kunnat kotouttamisohjelman laatimiseen ja sopimuksen tekemiseen Pohjois-Karjalan työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa korvauksen saamiseksi pakolaishuollon kustannuksiin. Tavoitteena on erityistoimenpitein auttaa pakolaisia ja maahanmuuttajia integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja välttämään heidän syrjäytymistään.

Kontiolahti on 1990-luvun alusta lähtien ollut mukana monikulttuurisen kunnan luomisessa. Vastaanottokeskus on toiminut vuodesta 1992 lähtien ja Lukkarilan ryhmä- ja perhekoti ilman vanhempiaan maahan saapuneille lapsille vuodesta 1998. Kontiolahden kunnassa pakolais- ja maahanmuuttajien palvelujen koordinoivastuu kuuluu perusturvapalveluihin, vaikka kotouttamisohjelmaan ja suunnitelmaan sisältyy perusturvapalvelujen lisäksi asumis-, opetus- sekä kulttuuri- ja vapaa-aikaan liittyvät palvelut. Jokaiselle maahanmuuttajalle, joka tulee asiakkaaksi työvoima- tai sosiaalitoimeen, on oikeus yksilölliseen kotouttamissuunnitelmaan, joka tehdään yhteis-

työssä asiakkaan, sosiaali- ja työvoimatoimen kanssa. Maahanmuuttajaoppilaita (mamu) on 44 ja opetusryhmiä on kolme valmistavaa opetusryhmää ja kaksi jatkoryhmää. Muutamia oppilaita on onnistuttu siirtämään myös perusopetukseen.

3.2 JOPO-hankkeen tavoitteet

JOPO -hanke käynnistyi virallisesti 1.8.2006. Hankesuunnitelma tehtiin marraskuussa 2005. Hankesuunnitelmassa pohdimme monenlaista näkökulmaa niin Kuuselan koulun ja Kontiolahden yläkoulun rehtorin kanssa. Koulujen rehtoreilla oli muodostunut malli, jota he olivat pohtineet syksyllä 2005. Yhdessä rehtoreiden ja erityisopettajan kanssa päädyimme kehittämään yhteistä koulumallia, jossa tehdään yhteistyötä ja kehitetään moniammatillista työtä.

Syrjäytymisvaarassa olevat nuoret ja heidän ongelma-
kenttensä ja koulunkäytikykyisyytensä kartoitetaan kunnassamme mahdollisimman perusteellisesti. Perustetaan pienryhmiä sekä Kuuselan koulusta että Kontiolahden koulusta tuleville 7-9 luokkien oppilaille, siten että yksi ryhmä palvelee kouluvaikeuksissa olevia nuoria ja toinen maahanmuuttajanuoria.

Opetus ryhmissä toteutetaan henkilökohtaisten opetuksen järjestämistä koskevien suunnitelmien mukaan painottaen oppilaiden vahvuuksia ja koulumuodon toiminnallisuutta. Työharjoittelua, yhteiskunnan rakenteisiin ja palveluihin tutustumista ja yksilökuntoutusta sisällytetään oppilaiden ohjelmaan laajemmin kuin peruskoulussa.

Myös opetus- ja työskentelymenetelmät voivat olla monipuolisemmat ja laajemmat.

Opetuksessa käytetään oppiaineelle ominaisia työmenetelmiä ja monipuolisia työtapoja, joiden avulla tuetaan ja ohjataan oppilaan oppimista. Työtapojen tehtävänä on kehittää oppimisen, ajattelun ja ongelmanratkaisun taitoja, työskentelytaitoja ja sosiaalisia taitoja sekä aktiivista osallistumista. Työtavoilla edistetään tieto- ja viestintätekniikan taitojen kehittymistä. Maahanmuuttajanuorten osalta on tärkeätä opiskella suomen kieltä ja kulttuuria.

Opetusryhmille hankitaan sellaiset opetustilat ja välineet, joissa pajamainen ja monipuolisempi työskentely onnistuu ja oppilaat saadaan motivoitua ja sitoutettua koulunkäyntiin.

Kontiolahden kunnassa Jopo-hankkeelle määriteltiin seuraavat tavoitteet.

- Vahvistetaan oppilaiden sosiaalisia ja elämänhallinnallisia kykyjä sekä tuetaan tasapainoiseen kasvuun ja kehitykseen. Oppilaita kannustetaan osallistuviksi yhteiskunnan jäseneksi sekä innostetaan ja tuetaan jatkokoulutusprosessissa.
- Tehdään yhteistyötä vanhempien kanssa ja kehitetään vertaisohjausta vanhemmille.
- Kehitetään ja tehostetaan moniammatillista yhteistyötä Kontiolahden kunnassa nuoriso-, sosiaali- ja terveystoimen kanssa

- Perustetaan hankkeelle ohjausryhmä, jonka tavoitteena on arvioida sekä kehittää moniammatillista työtettä sekä kehittää yhteistyötä erityisesti ammatillisiin oppilaitoksiin sekä myös lukioon. Kontiolahden kuntaan on pohdittu koordinaattoria, jonka tehtävänä olisi tehdä selvitystyötä erityisopetuksen tilasta ja koordinoida erityisopetusta Kontiolahden kunnassa muuttuviin tarpeisiin. Lisäksi ohjausryhmään voidaan pyytää esitelmöimään ammatillisten oppilaitosten ja lukion edustajia tai muita asiantuntijoita.
- Kehitetään toiminnallisia opetustoimintoja ja tavoitteena on hyödyntää musiikin terapeuttisia malleja sekä luovia menetelmiä. Oppilaiden oppimista ja motivaatiota laajennetaan hyödyntämällä musiikkia ja eri taideaineita terapeuttisella otteella.
- Kehitetään opetusmenetelmiä, jossa käytetään hyödyksi leiritointia sekä toiminnallisia menetelmiä ja käytänteitä nuoren aktivoimiseksi ja tukemiseksi.
- Kehitetään/kartoitetaan perusopetuksen lisäluokan toimintatapoja. Tavoitteena on sisällyttää opetukseen ammatillista työtettä ammatilliseen koulutukseen ja vahvistetaan oppilaan valmiuksia tulevaan työelämään.
- Kehitetään yhteistyötä Kontiolahden kunnan alakoulujen kanssa ja kartoitetaan hyvissä ajoin erityisoppilaan elämäntilanne ja erityistarve ennen kuin oppilas siirtyy yläluokille. Tarkoituksena on

olla mukana tukemassa oppilaan siirtymistä yläluokalle.

- Tehostetaan maahanmuuttajien mahdollisten erityisongelmien kanssa olevien oppilaiden Esy-opetusta ja kartoitetaan jatko-opinto mahdollisuuksia.
- Parannetaan opinto- ja ammatinvalinnanohjauksen yhteistyötä ja lisätään käytännön tutustumista elinkeinoelämään Kontiolahden kunnassa sekä seutukunnissa. Hyödynnetään Kontiolahden kunnassa olevia mahdollisia työpajamalleja.
- Tehostetaan oppilaan yhteishakuprosessia ja muita koulutukseen hakeutumisen väyliä niin, että nuorten odotusajat koulutukseen pääsyyn lyhenevät entisestään.
- Jokaiselle peruskoulunsa päättävälle oppilaalle mahdollistetaan jatkokoulutusmahdollisuus. Lisäksi tuetaan opiskeluun siirtymistä koulun orientaatiovaiheessa yhteistyössä toisen asteen kanssa.

4 Pohdinta

Kontiolahden kunnassa aloitettiin virallisesti 1.8.2006 Jopo-luokka. Koulussa aloitti kuusi oppilasta, jossa on myös Kontiolahden kunnan ensimmäinen lisäluokan oppilas. Toiminta on alkanut erinomaisesti ja työsarkaa on ollut. Itse toimin hankevastaavana sekä opettajana. Lisäksi hankkeessa toimii työparina ohjaajan koulutuksen saanut henkilö kasvatusalalta. Jopo-hanke on ollut vaativa, mutta toisaalta palkitseva. Olemme osallistuneet opetusministeriön koulutukseen, jonka järjestää Opeko-koulutuskeskus yhteistyössä Omaura-koulun asiantuntijoiden kanssa. Koulutus on antanut hyviä käytänteitä ja malleja toteuttaa hanketta. Hanke on vielä aluillaan ja päästyämme lukuvuoden 2007 loppuun saakka on toiminnallamme löytynyt hyvät rakenteet ja toimintamallit.

Olen pohtinut raportissa monelta näkökulmasta oppilaiden syrjäytymisen vaikuttavia tekijöitä. Syrjäytyminen on ongelma, johon puuttumiseen tarvitaan vankkaa ja vahvaa moniammatillista työtä varhaisista kouluvuosista lähtien. Varhainen puuttuminen olisi tärkeää jo alaluokilta lähtien ja tähän yhteiskunta on alkanut vastamaan yhä enemmän. Oppilashuoltojärjestelmät ovat tärkeä osa koulun työtä ja tähän tulisi panostaa enemmän. Sosiaali- ja terveysala tekevät hyvää työtä ja koulujen tulisi tehostaa yhteistyötä enemmän. Opettajan on vaikea puuttua kaikkiin ongelmiin ja opettajan tehtävänä on opettaa ja ohjata oppilastaan sekä kasvattaa nuorta. Kasvatusvas-

tuu on myös vanhemmilla ja heidän tukeminen olisi ensiarvoisen tärkeää koko peruskoulun aikana. Vanhempien ohjaus- ja tukikeskustelut ovatkin todella tärkeitä ja haastavia koulun opettajille. Keskustelut auttavat vanhempia hahmottamaan paremmin oppilaan elämää niin koulussa kuin vapaa-aikana.

Jopo-hankkeelle asetetut tavoitteet ovat hyvin laaja-alaiset ja mielestäni realistiset. Näen tärkeänä kerätä kaikki tieto hankkeena aikana. Opetusministeriö kerää tietoa hankkeesta ja vuonna 2007 julkaistaan raportti, kuinka eri kuntien hankkeet ovat edenneet ja mitkä käytännöt ovat osoittautuneet toimiviksi. Kontiolahden kunnassa on hankkeelle muodostettu ohjausryhmä, jonka tehtävänä on omalta osaltaan seurata hankkeen kehittymistä ja samalla kerätä tietoa menetelmistä ja toiminnasta. Olen ollut tyytyväinen ohjausryhmän toimintaan ja yhteistyö on ensiarvoisen tärkeää jatkossakin.

JOPO-hankkeen tarkoituksena on tukea niitä oppilaita, jotka ovat mahdollisesti syrjäytymässä. Hankkeen tarkoituksena on auttaa ja tukea oppilaita, joiden normaali kouluelämä ei onnistu esim. oppimisvaikeuksien takia. Oppilailla on mahdollisuus tutustua työelämän pelisääntöihin olemalla työpaikkaopiskelujaksoilla lukuvuoden aikana neljästi, yhteensä n.70 päivää. Työpaikkaopiskelussa nuorella on mahdollisuus etsiä mieleinen ammatti työpaikoilta ja hakeutua jatkossa opiskelemaan tälle alalle. Opinto-ohjaus on tärkeä osa opiskelua ja yhdessä nuoren kanssa voimme prosessinomaisesti lukuvuoden aikana pohtia erilaisia mahdollisuuksia kouluttautua tähän ammattiin, josta hän on kiinnostunut.

Mikä on koulupudokkaiden aktivoimis-hankkeen tulevaisuus? Tätä asiaa olen pohtinut monesti. Mitä ilmeisimmin koulut tarvitsevat jatkuvaa kehittämistä ja uudistamista. Tulevaisuudessa tarvitaan joustavia perusopetusmalleja. Joku näistä malleista on toimiva ja oman kokemukseni mukaan, JOPO-hanke on erittäin hyvä malli. Hankkeen myötä erilaiset toimintamallit ovat vahvistuneet jo erinomaiseksi käytänteeksi. Meidän tavoitteena on havaita hyvät käytänteet ja ne on ”juurrutettava” kuntaamme hallinnollisella tasollakin. Kunnan päättäjien tulisi olla aktiivinen ja innokas seuraamaan hanketta ja tekemään omat johtopäätöksensä joustavan perusopetuksen mallista. Myös pelko siitä, että toimivat mallit hautautuvat helposti talouden sanelemaan ehtoihin ja se on tämän päivän realismia yhteiskunnassamme. Siksi päättäjiltä kaivataan kovasti tahtoa ja ymmärrystä erilaisten oppilaiden ja syrjäytymisen vaarassa olevien nuorten huolehtimiseksi. Nähtäväksi jää, millainen tulevaisuus JOPO-hankkeella on. Kuitenkin uskon hankkeen antavan nuorelle mahdollisuuden kokea uusia oivalluksia elämäänsä. Tämän hankkeen myötä tulisi lisätä yhteistyötä viranomaisten kanssa. Koulun opettaja ei voi puuttua kaikkiin ongelmiin. Ensiarvoisen tärkeää olisi saada nuoriso-, sosiaali- ja terveydentoimen asiantuntijat pohtimaan, mitä apua voisimme antaa syrjäytymisen vaarassa olevalle nuorelle.

LÄHTEET

Laine, K.2000. Koulukuvia. Koulu nuorten kokemistilana. SoPhi. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä.

Linnakangas, R.& Suikkanen, A. 2005.Varhainen puuttuminen. Mahdollisuus nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö. Viitattu 6.6.2006.
<http://www.stm.fi/Resource.phx/julkt/monis/Moniste-200404.htx>

Niittymäki, T.2005. Nuorten osallisuushanke. Selvitys toisen asteen yhteishaun hakemisesta jättämisestä syistä. Opetushallitus.PDF-aineisto. Viitattu 18.6.2006.
www.edu.fi. Pdf.

Opetussuunnitelma. Kontiolahti. Viitattu 10.1.2006.
www.kontiolahti.fi

Opetusministeriö.2006. JOPO-hanke. Viitattu 16.6.2006.
www.minedu.fi

Perusopetuslaki 21.8.1998/628, 2§ ja 3§. 2006. Viitattu 10.4.2006. www.finlex.fi

Perusopetuslaki 21.8.1998/628, 17§.2006. Viitattu 10.4.2006. www.finlex.fi

LIITTEET

Liite 1. Mikä on JOPO –luokka?

- * JOPO –luokka on joustavan perusopetuksen luokka, joka on vaihtoehtoinen tapa suorittaa 8.-9.luokka
- * tuetaan opiskeluvälineiden vahvistamista ja jatko-opintoihin suuntautumista
- *opetus toteutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti
- * toiminnassa kannustetaan oppilaita itseohjautuvuuteen ja omaaloitteellisuuteen
- * JOPO-luokassa työskentelee opettaja ja ohjaaja

xxxxxxxxxxxx

Miten JOPO –luokka toimii?

- * Luokalla suoritetaan peruskoulun 8.-9.-luokka ja ohjataan jatko-opintoihin
- * Työtapoina ovat työpaikka - ja luokkaopiskelu

*Työpaikkaopiskelujaksoja on neljä vuodessa ja jakson pituus on 4-6 viikkoa

* Opintoihin kuuluu elämyksellinen leirit toiminta ja tutustuminen ammattialoihin

* teemme yhteistyötä myös muiden Jopo-ryhmien kanssa

xxxxxxxxxxxx

Miten pääsee JOPO –luokalle?

* Voit tiedustella Jopo-luokasta koulukuraattorilta tai erityisopettajalta sekä JOPO-luokan opettajalta

* JOPO –luokalle haetaan 7.luokan keväällä tai mahdollisuuksien mukaan myös muulloin

* Valinnat tehdään yhteistyössä perheen ja koulun kanssa